

[Finansministeren.]

satser, som Sparekasser har kontraheret om, skal nedsættes, men det kan naturligvis Sparekassernes Ledelse, hvis der er økonomisk Mulighed derfor, og jeg vil henstille til alle dem, der har Indflydelse paa Sparekassers Ledelse, at de vil søge at tilvejebringe en saadan Nedsættelse. Jeg tror, jeg i denne Henseende, saaledes som Statsministeren nævnte det forleden Dag, da han omtalte dette Spørgsmaal, maa henvende mig i det væsentligste til Medlemmer af de ærede Oppositionspartier, for jeg tror, det er disse Partier, der hovedsagelig leder Sparekasserne rundt om i vort Land, og ogsaa de Banker, som kan antages at have Udlaan i fast Ejendom. Man maa derfor haabe, at man i de Kredse vil blive paavirket af de Folk, der her i Rigsdagen har Forstaaelse af Rentenedsættelsens Nødvendighed, hvor Mulighed derfor foreligger, og at man vil gøre, hvad man kan, for at faa et gunstigt Resultat i saa Henseende. Jeg gaar ud fra, at der fra Regeringens Side vil blive ført Forhandlinger med Sparekasserne og Bankerne, saaledes som det blev udtalt forleden Dag. Jeg nævner, som sagt, blot, at Staten ikke har nogen Myndighed til at foretage en tvangsmæssig Nedsættelse af Renten.

Endelig er der Kreditforeningerne. Jeg føler mig nødsaget til at gøre nogle Bemærkninger om dette Spørgsmaal, skønt jeg i Virkeligheden kunde lade det uomtalt, idet det ikke vedrører det foreliggende Spørgsmaal. Det ligger jo saadan — det ved enhver, men det er ikke altid, alle Folk husker det —, at høje Kurser paa Kreditforeningsobligationer betyder lav Rente, og lave Kurser paa Kreditforeningsobligationer betyder høj Rente. Det er sagt saa tidt og skrevet saa tidt i det sidste Aars Tid, at man altid burde huske, at det er saadan. Derfor vil jeg gerne her understrege, at naar man taler om Ønskeligheden af, at Renteniveauet i Danmark kommer ned, maa man passe paa ikke at forbinde det med Ønskeligheden af, at Obligationskurserne falder; thi saa opnaar man lige det modsatte af, hvad man ønsker at opnaa, saa skaber man en Renteforhøjelse for Kreditforeningsobligationerne, og det er efter min Mening i Virkeligheden den Rente, der er tilbøjelig til at beherske vort almindelige Renteniveau. Jeg tror derfor ogsaa, det vilde være heldigt, om man ikke i alt for høj Grad, i hvert Fald i ledende Landbrugskredse, omtalte Kreditforeningerne som noget, man kunde gaa hen og

vende op og ned paa den Dag i Morgen, hvis man vilde.

Jeg har set, at Formanden for De sjællandske Landboforeninger, Proprietær Tvedegaard, tidligere Medlem af dette høje Ting, har udtalt, at man maatte se at opnaa en Nedsættelse af Kreditforeningsrenterne paa 1 pCt. Det vilde have interesseret mig ganske overordentlig meget, om denne førende Landbruger samtidig havde oplyst, hvorledes han havde tænkt sig, det skulde ske. En Mand, der staar i en saadan Stilling, har ikke Lov til at beskæftige sig med disse Spørgsmaal uden at have tænkt dem igennem og uden at vide, hvilke Midler han vil anvende. Det er muligt, at Hr. Tvedegaard paa det Tidspunkt tænkte paa, at han dermed kunde stikke noget ud til Regeringen og sige til Regeringen: I maa kunne nedsætte Kreditforeningsrenten med 1 pCt. — han sagde det ikke, men jeg ved ikke, hvad han har tænkt. Ja, det kunde gøres, hvis man her i Rigsdagen vilde stille Forslag om at bevilge 40 Mill. Kr. aarlig — som Hr. Tvedegaard nævnte det vilde betyde — dertil, saa kan man overtage Rentebetalingen for en Del Debitorers Vedkommende, men jeg ved ikke, om det er Meningen. Hvis det ikke er Meningen, maa Hr. Tvedegaard og alle andre, der i dette Øjeblik optræder paa dette Omraade, imidlertid vide, at der er ingen anden Vej til at sætte Kreditforeningernes Rente ned. Det er ikke Staten, der styrer Kreditforeningerne, de er selvstyrende, og det er i Almindelighed Landbrugets egne Folk, der styrer dem, og derfor burde Landbrugets Folk vide, hvorledes det ligger i Kreditforeningerne, og man burde tænke et saadant Spørgsmaal igennem, inden man offentligt udtaler sig saaledes, at Folk baade i Danmark og i Udlandet faar Indtryk af, at inden længe bliver Kreditforeningernes Rente nedsat med 1 pCt. For hvad betyder dette? Det betyder, at Kreditforeningskurserne synker, og at Renten stiger, det er det eneste Resultat, man opnaar ved saadanne uovervejede Udtalelser: man fremkalder Frygt for at købe Obligationerne baade her i Landet og i Udlandet, og det betyder, at Kurserne synker, og at Renten stiger. Hvorledes man vil opnaa den Nedsættelse, der er Tale om, maa vi lade staa hen; men jeg har villet gøre disse Bemærkninger for at advare mod slige Udtalelser.

Jeg tror ikke, at det danske Landbrug selv er tjent med, at man rokker Tilhøden til Realkredit i Danmark. Jeg tror